

C/2024/3114

6.5.2024

RECOMANDAREA COMITETULUI EUROPEAN PENTRU RISC SISTEMIC**din 8 decembrie 2023****de modificare a Recomandării CERS/2015/2 privind evaluarea efectelor transfrontaliere ale măsurilor de politică macroprudențială și aplicarea prin reciprocitate voluntară a acestor măsuri****(CERS/2023/13)****(C/2024/3114)**

CONSILIUL GENERAL AL COMITETULUI EUROPEAN PENTRU RISC SISTEMIC,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European ⁽¹⁾, în special anexa IX,având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1092/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind supravegherea macroprudențială la nivelul Uniunii Europene a sistemului financiar și de înființare a unui Comitet european pentru risc sistemic ⁽²⁾, în special articolele 3 și 16-18,având în vedere Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE ⁽³⁾, în special capitolul 4 secțiunea I din titlul VII,având în vedere Decizia CERS/2011/1 a Comitetului european pentru risc sistemic din 20 ianuarie 2011 de adoptare a Regulamentului de procedură al Comitetului european pentru risc sistemic ⁽⁴⁾, în special articolele 18-20,

întrucât:

- (1) Pentru a asigura eficacitatea și aplicarea consecventă a măsurilor de politică macroprudențială naționale, este important ca recunoașterea prevăzută de dreptul Uniunii să fie completată de aplicarea prin reciprocitate voluntară.
- (2) Cadru pentru mecanismul de reciprocitate voluntară pentru măsurile de politică macroprudențială care este prevăzut de Recomandarea CERS/2015/2 a Comitetului european pentru risc sistemic ⁽⁵⁾ urmărește să asigure aplicarea prin reciprocitate în alte state membre a tuturor măsurilor de politică macroprudențială bazate pe expunere activate într-un stat membru.
- (3) Recomandarea CERS/2017/4 a Comitetului european pentru risc sistemic ⁽⁶⁾ recomandă autorității de activare relevante să propună un prag maxim de semnificație atunci când prezintă Comitetului european pentru risc sistemic (CERS) o solicitare de aplicare prin reciprocitate, prag sub care expunerea unui furnizor individual de servicii financiare la riscul macroprudențial identificat în jurisdicția în care este aplicată măsura de politică macroprudențială de către autoritatea de activare poate fi considerată nesemnificativă. CERS poate recomanda un prag diferit dacă se consideră necesar.
- (4) La 4 octombrie 2023, Banco de Portugal, acționând în calitate de autoritate desemnată în sensul articolului 133 din Directiva 2013/36/UE, a notificat CERS intenția sa de a stabili o rată a amortizorului de risc sistemic sectorial (SyRB) de 4 % în temeiul articolului 133 alineatul (9) din directiva respectivă pentru a preveni și a atenua riscurile macroprudențiale sau sistemice care decurg din expunerile bazate pe ratinguri interne (internal ratings-based) (IRB)

⁽¹⁾ JO L 1, 3.1.1994, p. 3.⁽²⁾ JO L 331, 15.12.2010, p. 1.⁽³⁾ JO L 176, 27.6.2013, p. 338.⁽⁴⁾ JO C 58, 24.2.2011, p. 4.⁽⁵⁾ Recomandarea CERS/2015/2 a Comitetului european pentru risc sistemic din 15 decembrie 2015 privind evaluarea efectelor transfrontaliere ale măsurilor de politică macroprudențială și aplicarea prin reciprocitate voluntară a acestor măsuri (JO C 97, 12.3.2016, p. 9).⁽⁶⁾ Recomandarea CERS/2017/4 a Comitetului european pentru risc sistemic din 20 octombrie 2017 de modificare a Recomandării CERS/2015/2 privind evaluarea efectelor transfrontaliere ale măsurilor de politică macroprudențială și aplicarea prin reciprocitate voluntară a acestor măsuri (JO C 431, 15.12.2017, p. 1).

de tip retail față de persoane fizice garantate cu bunuri imobile locative pentru care garanția este situată în Portugalia. Rata SyRB preconizată se va aplica instituțiilor de credit naționale, dintre care unele sunt filiale ale unor entități stabilite într-un alt stat membru al UE. La 13 noiembrie, CERS a emis Recomandarea CERS/2023/11 a Comitetului european pentru risc sistemic ⁽⁷⁾ în care a declarat că este de opinie că măsura este justificată, adecvată, proporțională, eficientă și eficientă pentru a aborda riscurile pe care trebuie să le vizeze.

- (5) Se preconizează că rata SyRB se va aplica de la 1 octombrie 2024 și va rămâne în vigoare pentru o perioadă de până la doi ani sau până la materializarea sau dispariția riscurilor vizate.
- (6) La 4 octombrie 2023, Banco de Portugal a transmis CERS și o solicitare de recomandare a aplicării prin reciprocitate a măsurii de politică macroprudențială menționate anterior, în temeiul articolului 134 alineatul (5) din Directiva 2013/36/UE. În urma solicitării în sensul aplicării prin reciprocitate a măsurii de către alte state membre, precum și pentru a împiedica materializarea efectelor transfrontaliere negative sub forma pierderilor și a arbitrajului de reglementare care ar putea rezulta din punerea în aplicare a măsurii de politică macroprudențială care va deveni aplicabilă în Portugalia, Consiliul general al CERS a decis să includă și această măsură în lista de măsuri de politică macroprudențială a căror aplicare prin reciprocitate este recomandată în temeiul Recomandării CERS/2015/2. Consiliul general al CERS a decis, de asemenea, să recomande un prag de semnificație specific instituției de 1 miliarde EUR pentru a orienta aplicarea principiului *de minimis* de către statul membru de aplicare prin reciprocitate.
- (7) La 10 octombrie 2023, Ministerul Industriei, Întreprinderilor și Afacerilor Financiare din Danemarca, acționând în calitate de autoritate desemnată în sensul articolului 133 din Directiva 2013/36/UE, a notificat CERS cu privire la intenția sa de a stabili o rată SyRB de 7 %, în conformitate cu articolul 133 alineatul (9) din directiva respectivă. Măsura se va aplica tuturor instituțiilor de credit naționale. Această rată se va aplica tuturor tipurilor de expuneri situate în Danemarca față de societăți nefinanciare care își desfășoară activitatea în sectorul tranzacțiilor imobiliare și în cel al dezvoltării de proiecte de construcții identificate în conformitate cu nomenclatorul statistic al activităților economice din Uniune (NACE) prevăzut în Regulamentul (CE) nr. 1893/2006 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁸⁾.
- (8) La 16 noiembrie 2023, CERS a emis Avizul CERS/2023/12 al Comitetului european pentru risc sistemic ⁽⁹⁾ în care a declarat că este de opinie că măsura este justificată, adecvată, proporțională, eficientă și eficientă pentru a aborda riscurile vizate.
- (9) Se preconizează că rata SyRB se va aplica de la 30 iunie 2024. Măsura va fi revizuită de autoritatea desemnată în sensul articolului 133 din Directiva 2013/36/UE în termen de cel mult doi ani de la solicitarea inițială.
- (10) La 10 octombrie 2023, Ministerul Industriei, Întreprinderilor și Afacerilor Financiare din Danemarca a transmis CERS și o solicitare de recomandare a aplicării prin reciprocitate a măsurii de politică macroprudențială menționate anterior, în temeiul articolului 134 alineatul (5) din Directiva 2013/36/UE. În urma solicitării în sensul aplicării prin reciprocitate a măsurii de către alte state membre, precum și pentru a împiedica materializarea efectelor transfrontaliere negative sub forma pierderilor și a arbitrajului de reglementare care ar putea rezulta din punerea în aplicare a măsurii de politică macroprudențială care va deveni aplicabilă în Danemarca, Consiliul general al CERS a decis să includă și această măsură în lista de măsuri de politică macroprudențială a căror aplicare prin reciprocitate este recomandată în temeiul Recomandării CERS/2015/2. Consiliul general al CERS a decis, de asemenea, să recomande un prag de semnificație specific instituției de 200 de milioane EUR pentru a orienta aplicarea principiului *de minimis* de către statul membru de aplicare prin reciprocitate.
- (11) Prin urmare, Recomandarea CERS/2015/2 ar trebui modificată în mod corespunzător,

⁽⁷⁾ Recomandarea CERS/2023/14 a Comitetului european pentru risc sistemic din 13 noiembrie 2023 privind notificarea de către Portugalia a intenției sale de a stabili o rată a amortizorului de risc sistemic sectorial în conformitate cu articolul 133 din Directiva 2013/36/UE (nepublicată încă în Jurnalul Oficial).

⁽⁸⁾ Regulamentul (CE) nr. 1893/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 de stabilire a Nomenclatorului statistic al activităților economice NACE a doua revizuire și de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 3037/90 al Consiliului, precum și a anumitor Regulamente CE privind domenii statistice specifice (JO L 393, 30.12.2006, p. 1).

⁽⁹⁾ Avizul CERS/2023/12 al Comitetului european pentru risc sistemic din 16 noiembrie 2023 referitor la notificarea de către Danemarca a stabilirii sau restabilirii unei rate a amortizorului de risc sistemic în temeiul articolului 133 din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții (nepublicată încă în Jurnalul Oficial).

ADOPTĂ PREZENTA RECOMANDARE:

MODIFICĂRI

Recomandarea CERS/2015/2 se modifică după cum urmează:

(1) în secțiunea 1, subrecomandarea C(1) se înlocuiește cu următorul text:

- „1. Se recomandă ca autoritățile relevante să aplice prin reciprocitate măsurile de politică macroprudențială adoptate de alte autorități relevante și a căror aplicare prin reciprocitate a fost recomandată de către CERS. Se recomandă aplicarea prin reciprocitate a următoarelor măsuri, astfel cum se detaliază în anexă:

Belgia:

- o rată a amortizorului de risc sistemic de 9 % pentru toate expunerile de tip retail cărora li se aplică abordarea bazată pe modele interne de rating, față de persoane fizice și garantate cu bunuri imobile locative pentru care garanția este situată în Belgia, aplicabilă până la 31 martie 2024;
- o rată a amortizorului de risc sistemic de 6 % pentru toate expunerile de tip retail cărora li se aplică abordarea bazată pe modele interne de rating, față de persoane fizice și garantate cu bunuri imobile locative pentru care garanția este situată în Belgia, aplicabilă de la 1 aprilie 2024;

Germania:

- o rată a amortizorului de risc sistemic de 2 % pentru (i) toate expunerile cărora li se aplică abordarea bazată pe modele interne de rating și garantate cu bunuri imobile locative situate în Germania, și (ii) toate expunerile cărora li se aplică abordarea standardizată și garantate integral și pe deplin cu bunuri imobile locative, astfel cum este prevăzut la articolul 125 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (*), care sunt situate în Germania;

Lituania

- o rată a amortizorului de risc sistemic de 2 % pentru toate expunerile de tip retail față de persoane fizice rezidente în Republica Lituania care sunt garantate cu bunuri imobile locative.

Luxemburg:

- limite obligatorii din punct de vedere juridic ale raportului împrumut/garanții (LTV) pentru credite ipotecare noi pentru bunuri imobile locative situate în Luxemburg, cu limite ale LTV diferite aplicabile diferitelor categorii de debitori:
 - (a) o limită a LTV de 100 % pentru cumpărătorii care achiziționează pentru prima dată reședința lor principală;
 - (b) o limită a LTV de 90 % pentru alți cumpărători (și anume, nu cei care cumpără pentru prima dată) care achiziționează reședința lor principală. Această limită este pusă în aplicare în mod proporțional prin intermediul unei indemnizații de portofoliu. Mai exact, creditorii pot emite 15 % din portofoliul de noi credite ipotecare acordate acestor debitori cu un LTV mai mare de 90 %, dar mai mic decât un LTV de 100 %;
 - (c) o limită a LTV de 80 % pentru alte credite ipotecare (inclusiv segmentul cumpărării în vederea închirierii).

Țările de Jos:

- o pondere de risc medie minimă aplicată în conformitate cu articolul 458 alineatul (2) litera (d) punctul (vi) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 instituțiilor de credit autorizate în Țările de Jos, utilizând abordarea IRB pentru calcularea cerințelor de capital reglementat în legătură cu portofoliile lor de expuneri față de persoane fizice garantate cu bunuri imobile locative situate în Țările de Jos. Pentru fiecare element individual de expunere care intră în domeniul de aplicare al măsurii, se aplică o pondere de risc de 12 % părții din împrumut care nu depășește 55 % din valoarea de piață a bunului imobil utilizat pentru garantarea împrumutului, iar părții rămase din împrumut i se aplică o pondere de risc de 45 %. Ponderea de risc medie minimă a portofoliului este media ponderată în funcție de expuneri a ponderilor de risc ale împrumuturilor individuale.

Norvegia:

- o rată a amortizorului de risc sistemic de 4,5 % aplicabilă tuturor expunerilor de pe teritoriul Norvegiei, aplicată în temeiul articolului 133 din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului (**), astfel cum era aplicabilă Norvegiei la 31 decembrie 2022 în temeiul Acordului privind Spațiul Economic European (***) (Acordul privind SEE) (denumită în continuare «CRD, astfel cum era aplicabilă Norvegiei și în Norvegia la 31 decembrie 2022»), în ceea ce privește toate instituțiile de credit autorizate în Norvegia;
- un nivel minim al ponderilor de risc medii (ponderate în funcție de expuneri) de 20 % pentru expunerile față de bunuri imobile locative de pe teritoriul Norvegiei, aplicat în conformitate cu articolul 458 alineatul (2) litera (d) punctul (iv) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, astfel cum era aplicabil Norvegiei la 31 decembrie 2022, în temeiul Acordului privind SEE (denumit în continuare «CRR, astfel cum era aplicabil Norvegiei și în Norvegia la 31 decembrie 2022»), în ceea ce privește instituțiile de credit autorizate în Norvegia care utilizează abordarea IRB pentru calcularea cerințelor de capital reglementat;
- un nivel minim al ponderilor de risc medii (ponderate în funcție de expuneri) de 35 % pentru expunerile față de bunuri imobile comerciale de pe teritoriul Norvegiei, aplicat în conformitate cu articolul 458 alineatul (2) litera (d) punctul (iv) din CRR, astfel cum era aplicabil Norvegiei la 31 decembrie 2022, în ceea ce privește instituțiile de credit autorizate în Norvegia care utilizează abordarea IRB pentru calcularea cerințelor de capital reglementat;

Suedia:

- un nivel minim de 25 % specific instituției de credit pentru media ponderată în funcție de expunere a ponderilor de risc aplicate portofoliului de expuneri de tip retail garantate cu bunuri imobile față de debitori rezidenți în Suedia, în conformitate cu articolul 458 alineatul (2) litera (d) punctul (vi) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, aplicată instituțiilor de credit autorizate în Suedia care utilizează abordarea bazată pe modele interne de rating pentru calcularea cerințelor de capital reglementat;
- un nivel minim de 35 % specific instituției de credit pentru media ponderată în funcție de expunere a ponderilor de risc aplicate portofoliului de expuneri de tip corporate garantate cu ipoteci asupra bunurilor imobile comerciale (bunuri imobile situate fizic în Suedia deținute în scopuri comerciale pentru a genera venituri din chirii) și un nivel minim de 25 % specific instituției de credit pentru media ponderată în funcție de expuneri a ponderilor de risc aplicate portofoliului de expuneri de tip corporate garantate cu ipoteci asupra bunurilor imobile locative (clădiri de apartamente situate fizic în Suedia deținute în scopuri comerciale pentru a genera venituri din chirii, în cazul în care numărul de locuințe din proprietate depășește trei) aplicat în conformitate cu articolul 458 alineatul (2) litera (d) punctul (iv) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 instituțiilor de credit autorizate în Suedia care utilizează abordarea IRB pentru calcularea cerințelor de capital reglementat.

Portugalia:

- o rată a amortizorului de risc sistemic sectorial de 4 % pentru toate expunerile de tip retail cărora li se aplică abordarea bazată pe modele interne de rating, față de persoane fizice și garantate cu bunuri imobile locative pentru care garanția este situată în Portugalia;

Danemarca:

- o rată a amortizorului de risc sistemic sectorial de 7 % pentru toate tipurilor de expuneri situate în Danemarca față de societăți nefinanciare care desfășoară activități imobiliare și de dezvoltare de proiecte de construcții identificate în conformitate cu nomenclatorul statistic al activităților economice din Uniune (NACE) prevăzut în Regulamentul (CE) nr. 1893/2006.

(*) Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 176, 27.6.2013, p.1).

(**) Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L 176, 27.6.2013, p. 338).

(***) JO L 1, 3.1.1994, p. 3.”

(2) Anexa se înlocuiește cu anexa la prezenta recomandare.

Adoptată la Frankfurt pe Main, 8 decembrie 2023.

Șeful secretariatului CERS,
în numele Consiliului general al CERS
Francesco MAZZAFERRO

ANEXĂ

„ANEXĂ

Belgia**Un amortizor de risc sistemic pentru toate expunerile de tip retail cărora li se aplică abordarea bazată pe modele interne de rating și garantate cu bunuri imobile locative pentru care garanția este situată în Belgia.****I. Descrierea măsurii**

1. Până la 31 martie 2024, măsura belgiană, aplicată în conformitate cu articolul 133 din Directiva 2013/36/UE, impune o rată a amortizorului de risc sistemic de 9 % pentru expunerile IRB de tip retail față de persoane fizice garantate cu bunuri imobile locative pentru care garanția este situată în Belgia (atât ca expuneri care nu se află în stare de nerambursare, cât și expuneri aflate în stare de nerambursare).
2. De la 1 aprilie 2024, măsura belgiană, aplicată în conformitate cu articolul 133 din Directiva 2013/36/UE, impune o rată a amortizorului de risc sistemic de 6 % pentru expunerile IRB de tip retail față de persoane fizice garantate cu bunuri imobile locative pentru care garanția este situată în Belgia (atât ca expuneri care nu se află în stare de nerambursare, cât și expuneri aflate în stare de nerambursare).

II. Aplicarea prin reciprocitate

3. Se recomandă autorităților relevante să aplice prin reciprocitate măsura belgiană prin aplicarea acesteia în cazul expunerilor acestora de tip retail cărora li se aplică abordarea bazată pe modele interne de rating, față de persoane fizice și garantate cu bunuri imobile locative pentru care garanția se află în Belgia (atât ca expuneri care nu se află în stare de nerambursare, cât și expuneri aflate în stare de nerambursare). În mod alternativ, măsura poate fi aplicată prin reciprocitate prin utilizarea următorului domeniu de aplicare în cadrul raportării COREP: Expuneri de tip retail cărora li se aplică abordarea bazată pe modele interne de rating, față de persoane fizice situate în Belgia și garantate cu bunuri imobile locative (atât ca expuneri care nu se află în stare de nerambursare, cât și expuneri aflate în stare de nerambursare).
4. În cazul în care în jurisdicția lor nu este disponibilă aceeași măsură de politică macroprudențială, se recomandă autorităților relevante să aplice, după consultarea CERS, o măsură de politică macroprudențială disponibilă în jurisdicția lor care are efectul cel mai apropiat de cel al măsurii sus-menționate recomandate în vederea aplicării prin reciprocitate, incluzând adoptarea măsurilor și competențelor de supraveghere prevăzute în titlul VII capitolul 2 secțiunea IV din Directiva 2013/36/UE. Se recomandă autorităților relevante să adopte măsura echivalentă nu mai târziu de patru luni de la publicarea prezentei recomandări în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

III. Prag de semnificație

5. Măsura este suplimentată de un prag de semnificație specific instituției pentru a direcționa aplicarea potențială a principiului *de minimis* de către autoritățile relevante care aplică prin reciprocitate această măsură. Instituțiile pot fi exceptate de la cerința privind amortizorul de risc sistemic atât timp cât expunerile lor sectoriale relevante nu depășesc 2 miliarde EUR. Prin urmare, se solicită aplicarea prin reciprocitate numai atunci când se depășește pragul specific instituției.
6. În conformitate cu secțiunea 2.2.1 din Recomandarea CERS/2015/2, pragul de semnificație de 2 miliarde EUR este un nivel maxim recomandat al pragului. Prin urmare, autoritățile relevante de aplicare prin reciprocitate au posibilitatea ca, în loc să aplice pragul recomandat, să stabilească un prag inferior pentru jurisdicțiile lor, dacă este cazul, sau să aplice măsura prin reciprocitate fără un prag de semnificație.

Germania**O rată a amortizorului de risc sistemic de 2 % pentru (i) toate expunerile cărora li se aplică abordarea bazată pe modele interne de rating și garantate cu bunuri imobile locative situate în Germania, și (ii) toate expunerile cărora li se aplică abordarea standardizată și garantate integral și pe deplin cu bunuri imobile locative, astfel cum este prevăzut la articolul 125 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, care sunt situate în Germania****I. Descrierea măsurii**

1. Măsura germană, aplicată în conformitate cu articolul 133 din Directiva 2013/36/UE, impune o rată a amortizorului de risc sistemic de 2 % pentru toate expunerile (respectiv expunerile de tip retail și care nu sunt de tip retail) față de persoane fizice și juridice și care sunt garantate cu bunuri imobile locative situate în Germania. Măsura se aplică (i) instituțiilor de credit autorizate în Germania care utilizează abordarea IRB pentru calcularea valorii expunerilor ponderate la risc ale acestora pentru expunerile garantate cu bunuri imobile locative situate în Germania, și (ii) instituțiilor de credit autorizate în Germania care utilizează abordarea standardizată pentru calcularea valorii expunerilor ponderate la risc ale acestora pentru expunerile garantate integral și pe deplin cu bunuri imobile locative, astfel cum este prevăzut la articolul 125 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, care sunt localizate în Germania.

II. Aplicarea prin reciprocitate

2. Se recomandă autorităților relevante să aplice prin reciprocitate măsura germană în ceea ce privește instituțiile de credit autorizate la nivel național.
3. În cazul în care în jurisdicția lor nu este disponibilă aceeași măsură de politică macroprudențială, se recomandă autorităților relevante să aplice, după consultarea CERS, o măsură de politică macroprudențială disponibilă în jurisdicția lor care are efectul cel mai apropiat de cel al măsurii sus-menționate recomandate în vederea aplicării prin reciprocitate, incluzând adoptarea măsurilor și competențelor de supraveghere prevăzute în titlul VII capitolul 2 secțiunea IV din Directiva 2013/36/UE.
4. Se recomandă autorităților relevante să se asigure că măsura aplicată prin reciprocitate este aplicabilă și este respectată de la 1 februarie 2023.

III. Prag de semnificație

5. Măsura este suplimentată de un prag de semnificație specific instituției pentru a direcționa aplicarea potențială a principiului *de minimis* de către autoritățile relevante care aplică prin reciprocitate această măsură. Instituțiile de credit pot fi exceptate de la cerința privind amortizorul de risc sistemic dacă expunerile lor sectoriale relevante nu depășesc 10 miliarde EUR. Prin urmare, se solicită aplicarea prin reciprocitate numai atunci când se depășește pragul specific instituției.
6. Autoritățile relevante ar trebui să monitorizeze caracterul semnificativ al expunerilor. În conformitate cu secțiunea 2.2.1 din Recomandarea CERS/2015/2, pragul de semnificație de 10 miliarde EUR este un nivel maxim recomandat al pragului. Prin urmare, autoritățile relevante de aplicare prin reciprocitate au posibilitatea ca, în loc să aplice pragul recomandat, să stabilească un prag inferior pentru jurisdicțiile lor, dacă este cazul, sau să aplice măsura prin reciprocitate fără un prag de semnificație.

Lituania:

O rată a amortizorului de risc sistemic de 2 % pentru toate expunerile de tip retail față de persoane fizice rezidente în Republica Lituania care sunt garantate cu bunuri imobile locative.

I. Descrierea măsurii

1. Măsura lituaniană, aplicată în conformitate cu articolul 133 din Directiva 2013/36/UE, impune o rată a amortizorului de risc sistemic de 2 % pentru toate expunerile de tip retail față de persoane fizice din Lituania care sunt garantate cu bunuri imobile locative.

II. Aplicarea prin reciprocitate

2. Se recomandă autorităților relevante să aplice prin reciprocitate măsura lituaniană prin aplicarea acesteia sucursalelor din Lituania ale băncilor autorizate la nivel național și expunerilor transfrontaliere directe față de persoane fizice din Lituania care sunt garantate cu bunuri imobile locative. O parte semnificativă din totalul pozițiilor ipotecare este deținută de sucursale ale băncilor străine care își desfășoară activitatea în Lituania; prin urmare, aplicarea prin reciprocitate a măsurii de către alte state membre ar contribui la promovarea unor condiții de concurență echitabile și ar asigura faptul că toți participanții la piață importanți iau în considerare riscul crescut prezentat de bunurile imobile locative din Lituania și sporesc reziliența acestora.
3. În cazul în care în jurisdicția lor nu este disponibilă aceeași măsură de politică macroprudențială, se recomandă autorităților relevante să aplice, după consultarea CERS, o măsură de politică macroprudențială disponibilă în jurisdicția lor care are efectul cel mai apropiat de cel al măsurii sus-menționate recomandate în vederea aplicării prin reciprocitate, incluzând adoptarea măsurilor și competențelor de supraveghere prevăzute în titlul VII capitolul 2 secțiunea IV din Directiva 2013/36/UE. Se recomandă autorităților relevante să adopte măsura echivalentă nu mai târziu de patru luni de la publicarea prezentei recomandări în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

III. Prag de semnificație

4. Măsura este suplimentată de un prag de semnificație specific instituției pentru a direcționa aplicarea potențială a principiului *de minimis* de către autoritățile relevante care aplică prin reciprocitate această măsură. Instituțiile pot fi exceptate de la cerința amortizorului de risc sistemic dacă expunerile lor sectoriale relevante nu depășesc 50 de milioane EUR, ceea ce reprezintă aproximativ 0,5 % din expunerile relevante ale întregului sector al instituțiilor de credit din Lituania. Prin urmare, se solicită aplicarea prin reciprocitate numai atunci când se depășește pragul specific instituției.
5. Justificarea pentru un astfel de prag:
 - a. Este necesară reducerea la minimum a potențialului de fragmentare la nivel de reglementare, întrucât același prag de semnificație se va aplica și instituțiilor de credit autorizate în Lituania;
 - b. Aplicarea unui astfel de prag de semnificație ar contribui la asigurarea unor condiții de concurență echitabile, în sensul că instituțiile cu expuneri de dimensiuni similare sunt supuse cerinței amortizorului de risc sistemic;
 - c. Pragul este relevant pentru stabilitatea financiară, deoarece dezvoltarea în continuare a riscului prezentat de bunurile imobile locative va depinde în principal de activitatea de pe piața imobiliară, care depinde parțial de valoarea noilor împrumuturi acordate pentru achiziționarea de locuințe. Prin urmare, măsura ar trebui să se aplice participanților la piață care sunt activi pe această piață, chiar dacă portofoliile lor de credite ipotecare nu sunt la fel de mari ca cele ale celor mai mari furnizori de credite.
6. În conformitate cu secțiunea 2.2.1 din Recomandarea CERS/2015/2, pragul de semnificație de 50 de milioane EUR este un nivel maxim recomandat al pragului. Prin urmare, autoritățile relevante de aplicare prin reciprocitate au posibilitatea ca, în loc să aplice pragul recomandat, să stabilească un prag inferior pentru jurisdicțiile lor, dacă este cazul, sau să aplice măsura prin reciprocitate fără un prag de semnificație.

Luxemburg:

Limite obligatorii din punct de vedere juridic ale raportului împrumut/garanții (LTV) pentru credite ipotecare noi pentru bunuri imobile locative situate în Luxemburg, cu limite ale LTV diferite aplicabile diferitelor categorii de debitori:

- (a) **o limită a LTV de 100 % pentru cumpărătorii care achiziționează pentru prima dată reședința lor principală;**
- (b) **o limită a LTV de 90 % pentru alți cumpărători (și anume, nu cei care cumpără pentru prima dată) care achiziționează reședința lor principală. Această limită este pusă în aplicare în mod proporțional prin intermediul unei indemnizații de portofoliu. Mai exact, creditorii pot emite 15 % din portofoliul de noi credite ipotecare acordate acestor debitori cu un LTV mai mare de 90 %, dar mai mic decât un LTV de 100 %;**
- (c) **o limită a LTV de 80 % pentru alte credite ipotecare (inclusiv segmentul cumpărării în vederea închirierii).**

I. Descrierea măsurii

1. Autoritățile luxemburgheze au activat limite obligatorii din punct de vedere juridic pentru noile credite ipotecare pentru bunuri imobile locative situate în Luxemburg. În urma recomandării Comité du Risque Systémique (Comitetul pentru riscuri sistemice) ⁽¹⁾, Commission de Surveillance du Secteur Financier (Comisia de Supraveghere a Sectorului Financiar) ⁽²⁾, acționând concertat cu Banque centrale du Luxembourg, a activat limite ale LTV care diferă în funcție de trei categorii de debitori. Limitele LTV pentru fiecare dintre cele trei categorii sunt următoarele:
 - (a) o limită a LTV de 100 % pentru cumpărătorii care achiziționează pentru prima dată reședința lor principală;
 - (b) o limită a LTV de 90 % pentru alți cumpărători (și anume, nu cei care cumpără pentru prima dată) care achiziționează reședința lor principală. Această limită este pusă în aplicare în mod proporțional prin intermediul unei indemnizații de portofoliu. Mai exact, creditorii pot emite 15 % din portofoliul de noi credite ipotecare acordate acestor debitori cu un LTV mai mare de 90 %, dar mai mic decât un LTV de 100 %;
 - (c) o limită a LTV de 80 % pentru alte credite ipotecare (inclusiv segmentul cumpărării în vederea închirierii).

⁽¹⁾ Recommandation du comité du risque systémique du 9 novembre 2020 relative aux crédits portant sur des biens immobiliers à use Résidentiel situés sur le territoire du Luxembourg (CRS/2020/005).

⁽²⁾ CSSF Regulation N.20-08 du 3 décembre 2020 fixant des conditions pour l'octroi de crédits relatifs à des biens immobiliers à usage résidentiel situés sur le territoire du Luxembourg.

2. LTV este raportul dintre suma tuturor creditelor sau tranșelor de credite garantate de debitor cu proprietăți imobiliare locative la momentul acordării împrumutului și valoarea proprietății de atunci.
3. Limitele LTV se aplică independent de tipul de proprietate (de exemplu, proprietatea deplină, uzufructul, nuda proprietate).
4. Măsura se aplică oricărui debitor privat care contractează un credit ipotecar pentru achiziționarea de bunuri imobile locative în Luxemburg în scopuri necomerciale. Măsura se aplică, de asemenea, în cazul în care debitorul utilizează o structură juridică precum o societate de investiții imobiliare pentru a finaliza această tranzacție, și în cazul cererilor în comun. Termenul «bunuri imobile locative» include terenurile de construcție, indiferent dacă lucrările de construcție au loc imediat după cumpărare sau după mai mulți ani. Măsura se aplică, de asemenea, în cazul în care un împrumut este acordat unui debitor pentru achiziționarea unei proprietăți cu un contract de închiriere pe termen lung. Proprietatea imobiliară poate fi destinată ocupării de către proprietar sau cumpărării în vederea închirierii.

II. Aplicarea prin reciprocitate

5. Statelor membre ale căror instituții de credit, societăți de asigurare și profesioniști care desfășoară activități de creditare (creditori ipotecari) au expuneri semnificative relevante la credite acordate în Luxemburg prin credite transfrontaliere directe li se recomandă să aplice prin reciprocitate măsura luxemburgheză în jurisdicția lor. În cazul în care aceeași măsură nu este disponibilă în jurisdicția lor pentru toate expunerile transfrontaliere relevante, autoritățile relevante ar trebui să aplice măsurile disponibile care au efectul cel mai apropiat de cel al măsurii de politică macroprudențială activate.
6. Statele membre ar trebui să notifice CERS faptul că au aplicat prin reciprocitate măsura luxemburgheză sau că au utilizat excepțiile *de minimis* în conformitate cu Recomandarea D din Recomandarea CERS/2015/2. Notificarea ar trebui transmisă în termen de cel mult o lună de la adoptarea măsurii de reciprocitate, utilizând modelul relevant publicat pe website-ul CERS. CERS va publica notificările pe website-ul CERS, comunicând astfel publicului deciziile naționale de punere în aplicare prin reciprocitate. Această publicare va include orice derogări acordate de statele membre de aplicare prin reciprocitate și angajamentul acestora de a monitoriza pierderile și de a acționa dacă este necesar.
7. Statelor membre li se recomandă să aplice prin reciprocitate o măsură în termen de trei luni de la publicarea prezentei recomandări în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

III. Prag de semnificație

8. Măsura este completată de două praguri de semnificație pentru a orienta eventuala aplicare a principiului *de minimis* de către statele membre de aplicare prin reciprocitate: un prag specific per instituție și un prag de semnificație specific fiecărei țări. Pragul de semnificație specific fiecărei țări pentru totalul împrumuturilor ipotecare transfrontaliere acordate Luxemburgului este de 350 de milioane EUR, ceea ce corespunde unui procent de aproximativ 1 % din totalul pieței interne a creditelor ipotecare pentru bunuri imobile locative în decembrie 2020. Pragul de semnificație per instituție pentru totalul împrumuturilor ipotecare transfrontaliere acordate Luxemburgului este de 35 milioane EUR, ceea ce corespunde unui procent de aproximativ 0,1 % din totalul pieței interne a creditelor ipotecare rezidențiale din Luxemburg în decembrie 2020. Aplicarea prin reciprocitate este solicitată numai atunci când sunt depășite atât pragul specific fiecărei țări, cât și pragul specific per instituție.

Țările de Jos:

O pondere de risc medie minimă aplicată de instituțiile de credit care utilizează abordarea IRB în legătură cu portofoliile lor de expuneri față de persoane fizice garantate cu bunuri imobile locative situate în Țările de Jos. Pentru fiecare element individual de expunere care intră în domeniul de aplicare al măsurii, se aplică o pondere de risc de 12 % unei părți din împrumut care nu depășește 55 % din valoarea de piață a bunului imobil adus garanție pentru împrumut, iar părții rămase din împrumut i se aplică o pondere de risc de 45 %. Ponderea de risc medie minimă a portofoliului este media ponderată în funcție de expuneri a ponderilor de risc ale împrumuturilor individuale.

I. Descrierea măsurii

1. Măsura neerlandeză aplicată în conformitate cu articolul 458 alineatul (2) litera (d) punctul (vi) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 impune o pondere de risc medie minimă pentru portofoliul instituțiilor de credit IRB de expuneri față de persoane fizice garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile locative situate în Țările de Jos. Împrumuturile acoperite de Fondul Național de Garantare a Creditelor Ipotecare sunt exceptate de la aplicarea măsurii.

2. Ponderea de risc medie minimă se calculează după cum urmează:
 - (a) Pentru fiecare element individual de expunere care intră în domeniul de aplicare al măsurii, se aplică o pondere de risc de 12 % părții din împrumut care nu depășește 55 % din valoarea de piață a bunului imobil utilizat pentru garantarea împrumutului, iar părții rămase din împrumut i se aplică o pondere de risc de 45 %. Raportul LTV care urmează să fie utilizat în acest calcul ar trebui să fie determinat în conformitate cu dispozițiile aplicabile din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.
 - (b) Ponderea de risc medie minimă a portofoliului este media ponderată în funcție de expuneri a ponderilor de risc ale împrumuturilor individuale, calculată astfel cum s-a explicat mai sus. Împrumuturile individuale care sunt exceptate de la aplicarea măsurii nu sunt luate în considerare atunci când se calculează ponderea de risc medie minimă.
3. Prezenta măsură nu înlocuiește cerințele de capital existente prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și care decurg din acesta. Băncile cărora li se aplică măsura trebuie să calculeze ponderea de risc medie a părții din portofoliul de credite ipotecare care intră în domeniul de aplicare al acestei măsuri, atât pe baza dispozițiilor aplicabile în mod regulat cuprinse în Regulamentul (UE) nr. 575/2013, cât și pe baza metodei prevăzute în măsură. La calcularea cerințelor de capital, acestea trebuie să aplice ulterior cea mai mare dintre cele două ponderi de risc medii.

II. Aplicarea prin reciprocitate

4. Se recomandă autorităților relevante să aplice prin reciprocitate măsura neerlandeză, utilizând abordarea IRB, instituțiilor de credit autorizate la nivel național care au expuneri față de persoane fizice garantate cu bunuri imobile locative situate în Țările de Jos, întrucât sectorul lor bancar poate, prin intermediul succursalelor lor, să fie sau să devină expus riscului sistemic pe piața neerlandeză a locuințelor, direct sau indirect.
5. În conformitate cu subrecomandarea C(2), se recomandă autorităților relevante să aplice măsura pusă în aplicare în Țările de Jos de autoritatea de activare, în termenul prevăzut în subrecomandarea C(3).
6. În cazul în care în jurisdicția lor nu este disponibilă aceeași măsură de politică macroprudențială, se recomandă autorităților relevante să aplice, după consultarea CERS, o măsură de politică macroprudențială disponibilă în jurisdicția lor care are efectul cel mai apropiat de cel al măsurii sus-menționate recomandate în vederea aplicării prin reciprocitate, incluzând adoptarea măsurilor și competențelor de supraveghere prevăzute în titlul VII capitolul 2 secțiunea IV din Directiva 2013/36/UE. Se recomandă autorităților relevante să adopte măsura echivalentă nu mai târziu de patru luni de la publicarea prezentei recomandări în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

III. Prag de semnificație

7. Măsura este suplimentată de un prag de semnificație specific instituției pentru a direcționa aplicarea potențială a principiului *de minimis* de către autoritățile relevante care aplică prin reciprocitate această măsură. Instituțiile pot fi exceptate de la ponderea de risc medie minimă pentru portofoliul instituțiilor de credit IRB de expuneri față de persoane fizice garantate cu ipoteci asupra bunurilor imobile locative situate în Țările de Jos, dacă această valoare nu depășește 5 miliarde EUR. Împrumuturile acoperite de regimul național de garantare a creditelor ipotecare nu vor fi luate în calcul pentru pragul de semnificație.
8. În conformitate cu secțiunea 2.2.1 din Recomandarea CERS/2015/2, pragul de semnificație de 5 miliarde EUR este un nivel maxim recomandat al pragului. Prin urmare, autoritățile relevante de aplicare prin reciprocitate au posibilitatea ca, în loc să aplice pragul recomandat, să stabilească un prag inferior pentru jurisdicțiile lor, dacă este cazul, sau să aplice măsura prin reciprocitate fără un prag de semnificație.

Norvegia:

- o rată a amortizorului de risc sistemic de 4,5 % pentru expunerile de pe teritoriul Norvegiei, aplicată în temeiul articolului 133 din Directiva 2013/36/UE, astfel cum era aplicabilă Norvegiei și în Norvegia la 31 decembrie 2022 în temeiul Acordului privind Spațiul Economic European (Acordul privind SEE) (denumită în continuare «CRD, astfel cum era aplicabilă Norvegiei și în Norvegia la 31 decembrie 2022»), în ceea ce privește toate instituțiile de credit autorizate în Norvegia;
- un nivel minim al ponderilor de risc medii (ponderate în funcție de expuneri) de 20 % pentru expunerile față de bunuri imobile locative de pe teritoriul Norvegiei, aplicat în conformitate cu articolul 458 alineatul (2) litera (d) punctul (iv) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, astfel cum era aplicabil Norvegiei și în Norvegia la 31 decembrie 2022, în temeiul Acordului privind SEE (denumit în continuare «CRR, astfel cum era aplicabil Norvegiei și în Norvegia la 31 decembrie 2022»), în ceea ce privește instituțiile de credit autorizate în Norvegia care utilizează abordarea bazată pe modele interne de rating (IRB) pentru calcularea cerințelor de capital reglementat;
- un nivel minim al ponderilor de risc (ponderate în funcție de expuneri) de 35 % pentru expunerile față de bunuri imobile comerciale de pe teritoriul Norvegiei, aplicat în conformitate cu articolul 458 alineatul (2) litera (d) punctul (iv) din CRR, astfel cum era aplicabil Norvegiei și în Norvegia la 31 decembrie 2022, în ceea ce privește instituțiile de credit autorizate în Norvegia care utilizează abordarea IRB pentru calcularea cerințelor de capital reglementat.

I. Descrierea măsurii

1. Cu efect de la 31 decembrie 2020, Finansdepartementet (Ministerul de Finanțe din Norvegia) a introdus trei măsuri macroprudențiale: (i) un amortizor de risc sistemic pentru expunerile de pe teritoriul Norvegiei, în temeiul articolului 133 din CRD, astfel cum era aplicabil Norvegiei și în Norvegia la 31 decembrie 2022; (ii) un nivel minim al ponderilor de risc pentru expunerile față de bunurile imobile rezidențiale de pe teritoriul Norvegiei, în temeiul articolului 458 alineatul (2) litera (d) punctul (iv) din CRR, astfel cum era aplicabil Norvegiei și în Norvegia la 31 decembrie 2022; și (iii) un nivel minim al ponderilor de risc pentru expunerile la bunurile imobile comerciale de pe teritoriul Norvegiei, în temeiul articolului 458 alineatul (2) litera (d) punctul (iv) din CRR, astfel cum era aplicabil Norvegiei și în Norvegia la 31 decembrie 2022.
2. Rata amortizorului de risc sistemic este stabilită la 4,5 % și se aplică expunerilor naționale ale tuturor instituțiilor de credit autorizate în Norvegia. Cu toate acestea, pentru instituțiile de credit care nu folosesc abordarea IRB avansată, rata amortizorului de risc sistemic aplicabilă tuturor expunerilor este stabilită la 3 % până la 30 decembrie 2023; după acea dată, rata amortizorului de risc sistemic aplicabilă expunerilor naționale este stabilită la 4,5 %.
3. Măsura nivelului minim al ponderii de risc pentru bunurile imobile locative este un nivel minim al ponderii de risc medii specific unei instituții pentru expunerile pe bunuri imobile locative din Norvegia, aplicabil instituțiilor de credit care utilizează abordarea bazată pe modele interne de rating. Nivelul minim al ponderii de risc pentru proprietățile imobiliare se referă la ponderea medie de risc în funcție de expuneri în portofoliul imobiliar locativ. Expunerile norvegiene la bunuri imobile locative ar trebui înțelese ca expuneri de tip retail colateralizate cu bunuri imobile din Norvegia.
4. Măsura nivelului minim al ponderii de risc pentru proprietățile imobiliare comerciale este un nivel minim al ponderii de risc medii specific unei instituții pentru expunerile pe proprietăți imobiliare comerciale din Norvegia, aplicabil instituțiilor de credit care utilizează abordarea bazată pe modele interne de rating. Nivelul minim al ponderii de risc pentru proprietățile imobiliare se referă la ponderea medie de risc în funcție de expuneri în portofoliul imobiliar comercial. Expunerile norvegiene la proprietăți imobiliare comerciale ar trebui înțelese ca expuneri de tip corporate colateralizate cu bunuri imobile din Norvegia.

II. Aplicarea prin reciprocitate

- 5a. Autorităților relevante li se recomandă să aplice prin reciprocitate măsurile norvegiene pentru expunerile situate în Norvegia, în conformitate cu articolul 134 alineatul (1) din Directiva 2013/36/UE și, respectiv, cu articolul 458 alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013. Autorităților relevante li se recomandă să aplice prin reciprocitate rata amortizorului de risc sistemic în termen de 18 luni de la publicarea Recomandării CERS/2021/3 a Comitetului european pentru risc sistemic ⁽³⁾. În *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Nivelurile minime al ponderilor de risc pentru expunerile față de bunuri imobile locative și comerciale din Norvegia ar trebui aplicate prin reciprocitate în perioada de tranziție standard de trei luni de la publicarea Recomandării CERS/2021/3 în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

⁽³⁾ Recomandarea CERS/2021/1 a Comitetului european pentru risc sistemic din luni, vineri, 30 aprilie 2021 de modificare a Recomandării CERS/2015/2 privind evaluarea efectelor transfrontaliere ale măsurilor de politică macroprudențială și aplicarea prin reciprocitate voluntară a acestor măsuri (JO C 222, 11.6.2021, p. 1).

- 5b. Întrucât scăderea pragului de semnificație prevăzută în Recomandarea CERS/2023/1 a Comitetului european pentru risc sistemic ^(*) ar putea impune ca o autoritate relevantă să adopte o nouă măsură națională de reciprocitate sau să modifice măsurile naționale existente de reciprocitate pentru măsura norvegiană privind amortizorul de risc sistemic, se aplică perioada de tranziție standard de trei luni de la publicarea Recomandării CERS/2023/1 în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* pentru punerea în aplicare a măsurilor de reciprocitate.
6. În cazul în care în jurisdicția lor nu sunt disponibile aceleași măsuri de politică macroprudențială, în conformitate cu subrecomandarea C(2), autorităților relevante li se recomandă să aplice, după consultarea CERS, măsuri de politică macroprudențială disponibile în jurisdicția lor care au efectul cel mai apropiat de cel al măsurilor susmenționate recomandate în vederea aplicării prin reciprocitate. Autorităților relevante li se recomandă să adopte măsuri echivalente pentru aplicarea prin reciprocitate a nivelurilor minime ale ponderilor de risc medii pentru expunerile față de bunuri imobile locative și comerciale în termen de 12 luni și, respectiv, pentru aplicarea prin reciprocitate a ratei amortizorului de risc sistemic în termen de 18 luni de la publicarea Recomandării CERS/2021/3 în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. În măsura în care scăderea pragului de semnificație impune ca o autoritate relevantă să adopte o nouă măsură națională de reciprocitate, astfel cum se descrie în prezentul punct, sau să modifice măsurile naționale existente de reciprocitate pentru măsura norvegiană privind amortizorul de risc sistemic, se aplică perioada de tranziție standard de trei luni de la publicarea Recomandării CERS/2023/1 în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* pentru punerea în aplicare a măsurilor de reciprocitate.

[7. Punctul 7 a fost eliminat prin Recomandarea CERS/2023/1.]

III. Prag de semnificație

8. Măsurile sunt completate de praguri de semnificație specifice instituțiilor bazate pe expunerile localizate în Norvegia pentru a direcționa aplicarea potențială a principiului *de minimis* de către autoritățile relevante care aplică prin reciprocitate această măsură după cum urmează:
- (a) pentru amortizorul de risc sistemic, pragul de semnificație este stabilit la o valoare ponderată la risc a expunerii de 5 miliarde NOK, ceea ce corespunde unui procent de aproximativ 0,16 % din valoarea totală ponderată la risc a expunerilor instituțiilor de credit care raportează în Norvegia;
 - (b) pentru nivelul minim al ponderii de risc pentru proprietățile imobiliare locative, pragul de semnificație este stabilit la o creditare brută de 32,3 miliarde NOK, ceea ce corespunde unui procent de aproximativ 1 % din valoarea brută a împrumuturilor ipotecare locative colateralizate acordate clienților norvegieni;
 - (c) pentru nivelul minim al ponderii de risc pentru proprietățile imobiliare comerciale, pragul de semnificație este stabilit la o creditare brută de 7.6 miliarde NOK, ceea ce corespunde unui procent de aproximativ 1 % din valoarea brută a împrumuturilor ipotecare comerciale colateralizate acordate clienților norvegieni;
9. În conformitate cu secțiunea 2.2.1 din Recomandarea CERS/2015/2, autoritățile relevante din statul membru în cauză pot excepta instituțiile de credit individuale autorizate la nivel național care au expuneri nesemnificative în Norvegia. Expunerile sunt considerate nesemnificative dacă se situează sub pragurile de semnificație specifice instituției stabilite la punctul 8 de mai sus. Atunci când aplică pragurile de semnificație, autoritățile relevante ar trebui să monitorizeze caracterul semnificativ al expunerilor, fiindu-le recomandat să aplice măsurile norvegiene instituțiilor de credit individuale autorizate la nivel intern care anterior au făcut obiectul derogărilor atunci când pragurile de semnificație prevăzute la alineatul (8) sunt depășite.
10. În conformitate cu secțiunea 2.2.1 din Recomandarea CERS/2015/2, pragurile de semnificație prevăzute la punctul 8 reprezintă niveluri maxime recomandate. Prin urmare, autoritățile relevante de aplicare prin reciprocitate au posibilitatea ca, în loc să aplice pragurile recomandate, să stabilească praguri inferioare pentru jurisdicțiile lor, dacă este cazul, sau să aplice măsurile prin reciprocitate fără un prag de semnificație.
11. În cazul în care nu există instituții de credit autorizate în statele membre care să aibă expuneri semnificative în Norvegia, autoritățile relevante din statele membre în cauză pot decide, în conformitate cu secțiunea 2.2.1 din Recomandarea CERS/2015/2, să nu aplice prin reciprocitate măsurile norvegiene. În acest caz, autoritățile relevante ar trebui să monitorizeze caracterul semnificativ al expunerilor, fiindu-le recomandat să aplice prin reciprocitate măsurile norvegiene atunci când o instituție de credit depășește pragurile de semnificație respective.

^(*) Recomandarea CERS/2023/1 a Comitetului european pentru risc sistemic din 6 martie 2023 de modificare a Recomandării CERS/2015/2 privind evaluarea efectelor transfrontaliere ale măsurilor de politică macroprudențială și aplicarea prin reciprocitate voluntară a acestor măsuri (JO C 158, 4.5.2023, p. 1).

Suedia

- un nivel minim de 25 % specific instituției de credit pentru media ponderată în funcție de expunere a ponderilor de risc aplicate portofoliului de expuneri de tip retail garantate cu bunuri imobile față de debitori rezidenți în Suedia, în conformitate cu articolul 458 alineatul (2) litera (d) punctul (vi) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, aplicată instituțiilor de credit autorizate în Suedia care utilizează abordarea bazată pe modele interne de rating pentru calcularea cerințelor de capital reglementat;
- un nivel minim de 35 % specific instituției de credit pentru media ponderată în funcție de expunere a ponderilor de risc aplicate portofoliului de expuneri de tip corporate garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile comerciale (bunuri imobile situate fizic în Suedia deținute în scopuri comerciale pentru a genera venituri din chirii) și un nivel minim de 25 % specific instituției de credit pentru media ponderată în funcție de expuneri a ponderilor de risc aplicate portofoliului de expuneri de tip corporate garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile locative (clădiri de apartamente situate fizic în Suedia deținute în scopuri comerciale pentru a genera venituri din chirii, în cazul în care numărul de locuințe din proprietate depășește trei) aplicat în conformitate cu articolul 458 alineatul (2) litera (d) punctul (iv) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 instituțiilor de credit autorizate în Suedia care utilizează abordarea IRB pentru calcularea cerințelor de capital reglementat.

I. Descrierea măsurilor

1. Măsura suedeză, aplicată în conformitate cu articolul 458 alineatul (2) litera (d) punctul (iv) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și impusă instituțiilor de credit autorizate în Suedia care utilizează abordarea bazată pe modele interne de rating, constă într-un nivel minim de 25 % specific instituției de credit pentru media ponderată în funcție de expunere a ponderilor de risc aplicate portofoliului de expuneri de tip retail garantate cu bunuri imobile față de debitori rezidenți în Suedia. Media ponderată în funcție de expunere reprezintă media ponderilor de risc aferente expunerilor individuale calculate în conformitate cu articolul 154 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, ponderată cu valoarea expunerii relevante.
2. Măsura suedeză, aplicată în conformitate cu articolul 458 alineatul (2) litera (d) punctul (iv) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și impusă instituțiilor de credit autorizate în Suedia care utilizează abordarea bazată pe modele interne de rating, constă într-un nivel minim de 35 % specific instituției de credit pentru ponderea de risc ponderată în funcție de expuneri, pentru anumite expuneri de tip *corporate* în Suedia garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile comerciale și într-un nivel minim de 25 % specific instituției de credit pentru ponderea de risc ponderată în funcție de expunere pentru anumite expuneri de tip *corporate* în Suedia garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile locative. Media ponderată în funcție de expunere reprezintă media ponderilor de risc aferente expunerilor individuale calculate în conformitate cu articolul 153 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, ponderată cu valoarea expunerii relevante. Prezenta măsură nu acoperă expunerile de tip *corporate* garantate cu: (i) bunuri agricole; (ii) bunuri imobile deținute direct de autorități locale, state sau regiuni; (iii) bunuri imobile unde peste 50 % din bunul imobil este utilizat pentru activități proprii; și (iv) bunuri imobile cu mai multe locuințe, atunci când scopul bunului imobil nu este comercial (de exemplu, asociații de proprietari deținute de locuitori și care nu au scop lucrativ) sau atunci când numărul de locuințe este mai mic de patru.

II. Aplicarea prin reciprocitate

3. În conformitate cu articolul 458 alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, se recomandă autorităților relevante din statele membre în cauză să aplice prin reciprocitate măsurile suedeze sucursalelor situate în Suedia ale instituțiilor de credit autorizate la nivel național care utilizează abordarea bazată pe modele interne de rating pentru calcularea cerințelor de capital reglementat. În conformitate cu articolul 458 alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, se recomandă autorităților relevante din statele membre în cauză să aplice prin reciprocitate măsurile suedeze instituțiilor de credit autorizate la nivel național care utilizează abordarea bazată pe modele interne de rating pentru calcularea cerințelor de capital reglementat care au expuneri de tip retail față de debitori rezidenți în Suedia garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile și/sau expuneri de tip corporate în Suedia garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile comerciale sau locative. În conformitate cu subrecomandarea C(2), se recomandă autorităților relevante să aplice măsura pusă în aplicare în Suedia de autoritatea de activare nu mai târziu de trei luni de la publicarea recomandării corespunzătoare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ^(*).

(*) A se vedea Recomandarea CERS/2019/1 pentru măsura de politică macroprudențială activată la 31 decembrie 2018.

4. În cazul în care în jurisdicția lor nu sunt disponibile aceleași măsuri de politică macroprudențială, se recomandă autorităților relevante să aplice, după consultarea CERS, o măsură de politică macroprudențială disponibilă în jurisdicția lor care are efectul cel mai apropiat de cel al măsurilor sus-menționate recomandate în vederea aplicării prin reciprocitate. Se recomandă autorităților relevante să adopte măsurile echivalente nu mai târziu de patru luni de la publicarea recomandării corespunzătoare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ⁽⁶⁾.

III. Prag de semnificație

5. Măsurile sunt suplimentate de un prag de semnificație specific instituției de 5 miliarde SEK pentru fiecare dintre măsurile descrise la punctul 1 și, respectiv, 2, pentru a direcționa aplicarea potențială a principiului *de minimis* de către autoritățile relevante care aplică prin reciprocitate această măsură.
6. În conformitate cu secțiunea 2.2.1 din Recomandarea CERS/2015/2, autoritățile relevante din statul membru în cauză pot acorda derogări unor instituții de credit individuale autorizate la nivel național care utilizează abordarea bazată pe modele interne de rating și care dețin expuneri sub pragul de semnificație de 5 miliarde SEK pentru măsurile descrise la punctele 1 și, respectiv, 2. Atunci când aplică pragul de semnificație, autoritățile relevante ar trebui să monitorizeze caracterul semnificativ al expunerilor, fiindu-le recomandat să aplice măsurile suedeze relevante instituțiilor de credit individuale autorizate la nivel național care anterior au făcut obiectul derogărilor atunci când pragul de semnificație de 5 miliarde SEK este depășit.
7. În cazul în care nicio instituție de credit autorizată la nivel național care utilizează abordarea IRB nu are expuneri de tip retail, astfel cum sunt descrise la punctul 1, de peste 5 miliarde SEK, prin sucursale situate în Suedia și/sau activități transfrontaliere directe, autoritățile relevante ale statelor membre în cauză pot decide, în temeiul secțiunii 2.2.1 din Recomandarea CERS/2015/2, să nu aplice măsura prin reciprocitate. În acest caz, autoritățile relevante ar trebui să monitorizeze caracterul semnificativ al expunerilor, fiindu-le recomandat să aplice prin reciprocitate măsura descrisă la punctul 1 atunci când o instituție de credit autorizată la nivel național care utilizează abordarea bazată pe modele interne de rating depășește pragul de 5 miliarde SEK.
8. În cazul în care nicio instituție de credit autorizată la nivel național care utilizează abordarea IRB nu are expuneri de tip corporat, astfel cum sunt descrise la punctul 2, de peste 5 miliarde SEK, prin sucursale situate în Suedia și/sau activități transfrontaliere directe, autoritățile relevante ale statelor membre în cauză pot decide, în temeiul secțiunii 2.2.1 din Recomandarea CERS/2015/2, să nu aplice măsura prin reciprocitate. În acest caz, autoritățile relevante ar trebui să monitorizeze caracterul semnificativ al expunerilor, fiindu-le recomandat să aplice prin reciprocitate măsura descrisă la punctul 2 atunci când o instituție de credit autorizată la nivel național care utilizează abordarea bazată pe modele interne de rating depășește pragul de 5 miliarde SEK.
9. În conformitate cu secțiunea 2.2.1 din Recomandarea CERS/2015/2, pragul de semnificație de 5 miliarde SEK este un nivel maxim recomandat al pragului. Prin urmare, autoritățile relevante de aplicare prin reciprocitate au posibilitatea ca, în loc să aplice pragul recomandat, să stabilească un prag inferior pentru jurisdicțiile lor, dacă este cazul, sau să aplice măsurile prin reciprocitate fără un prag de semnificație.

Portugalia

O rată a amortizorului de risc sistemic sectorial de 4 % pentru toate expunerile de tip retail cărora li se aplică abordarea bazată pe modele interne de rating, față de persoane fizice și garantate cu bunuri imobile locative pentru care garanția este situată în Portugalia;

I. Descrierea măsurii

1. Măsura portugheză, aplicată în conformitate cu articolul 133 din Directiva 2013/36/UE și la cel mai înalt nivel de consolidare, activează o nouă rată SyRB de 4 % pentru expunerile de tip retail cărora li se aplică abordarea bazată pe modele interne de rating, față de persoane fizice și garantate cu bunuri imobile locative pentru care garanția este situată în Portugalia (atât ca expuneri care nu se află în stare de nerambursare, cât și expuneri aflate în stare de nerambursare).
2. Măsura urmărește să sporească reziliența la vulnerabilitățile acumulate ale stocului de credite ipotecare în contextul unei potențiale încetiniri a ciclului economic și/sau în contextul unei corecții semnificative neașteptate a prețurilor bunurilor imobile locative.

⁽⁶⁾ A se vedea Recomandarea CERS/2019/1 pentru măsura de politică macroprudențială activată la 31 decembrie 2018.

II. Aplicarea prin reciprocitate

3. Se recomandă autorităților relevante să aplice prin reciprocitate măsura portugheză prin aplicarea acesteia în cazul expunerilor acestora de tip retail cărora li se aplică abordarea bazată pe modele interne de rating, față de persoane fizice și garantate cu bunuri imobile locative pentru care garanția se află în Portugalia (atât ca expuneri care nu se află în stare de nerambursare, cât și expuneri aflate în stare de nerambursare). În mod alternativ, măsura poate fi aplicată prin reciprocitate prin utilizarea următorului domeniu de aplicare în cadrul raportării COREP: Expuneri de tip retail cărora li se aplică abordarea bazată pe modele interne de rating, față de persoane fizice situate în Portugalia și garantate cu bunuri imobile locative (atât ca expuneri care nu se află în stare de nerambursare, cât și expuneri aflate în stare de nerambursare).
4. În cazul în care în jurisdicția lor nu este disponibilă aceeași măsură de politică macroprudențială, se recomandă autorităților relevante să aplice, după consultarea CERS, o măsură de politică macroprudențială disponibilă în jurisdicția lor care are efectul cel mai apropiat de cel al măsurii sus-menționate recomandate în vederea aplicării prin reciprocitate, incluzând adoptarea măsurilor și competențelor de supraveghere prevăzute în titlul VII capitolul 2 secțiunea IV din Directiva 2013/36/UE.
5. În urma solicitării Banco de Portugal, se recomandă autorităților competente să aplice prin reciprocitate măsura portugheză prin aplicarea acesteia la cel mai înalt nivel de consolidare.
6. Se recomandă autorităților relevante de aplicare prin reciprocitate să se asigure că măsura aplicată prin reciprocitate este aplicabilă și este respectată de la 1 octombrie 2024.

III. Prag de semnificație

7. Măsura este completată de un prag de semnificație specific instituțiilor bazat pe expunerile localizate în Portugalia pentru a direcționa aplicarea potențială a principiului *de minimis* de către autoritățile relevante care aplică prin reciprocitate această măsură. Instituțiile de credit pot fi exceptate de la cerința privind rata amortizorului de risc sistemic sectorial atât timp cât expunerile lor sectoriale relevante nu depășesc 1 miliard EUR, ceea ce corespunde unui procent de aproximativ 1 % din stocul de credite pentru achiziționarea de locuințe din Portugalia.
8. În conformitate cu secțiunea 2.2.1 din Recomandarea CERS/2015/2, pragul de semnificație de 1 miliard EUR este un nivel maxim recomandat al pragului. Prin urmare, autoritățile relevante au posibilitatea ca, în loc să aplice pragul recomandat, să stabilească un prag inferior pentru jurisdicțiile lor, dacă este cazul, sau să aplice măsura prin reciprocitate fără un prag de semnificație. Atunci când stabilesc pragul de semnificație, autoritățile relevante ar trebui să ia în considerare expunerea furnizorului individual de servicii financiare la riscul macroprudențial identificat în Portugalia și să evalueze dacă acesta poate fi considerat nesemnificativ.
9. În cazul în care nu există instituții de credit autorizate în statele membre care să aibă expuneri semnificative în Portugalia, autoritățile relevante din statele membre în cauză pot decide, în conformitate cu secțiunea 2.2.1 din Recomandarea CERS/2015/2, să nu aplice prin reciprocitate măsurile norvegiene. În acest caz, autoritățile relevante ar trebui să monitorizeze caracterul semnificativ al expunerilor, fiindu-le recomandat să aplice prin reciprocitate măsurile portugheze atunci când o instituție de credit depășește pragurile de semnificație respective.

Danemarca

O rată a amortizorului de risc sistemic sectorial de 7 % pentru toate tipurilor de expuneri situate în Danemarca față de societăți nefinanciare care își desfășoară activitatea în sectorul tranzacțiilor imobiliare și în cel al dezvoltării de proiecte de construcții identificate în conformitate cu nomenclatorul statistic al activităților economice din Uniune prevăzut în Regulamentul (CE) nr. 1893/2006.

I. Descrierea măsurii

1. Rata amortizorului de risc sistemic sectorial de 7 % se va aplica tuturor instituțiilor de credit naționale.

2. Acesta se va aplica tuturor tipurilor de expuneri situate în Danemarca față de societăți nefinanciare care își desfășoară activitatea în sectorul tranzacțiilor imobiliare, cu excepția asociațiilor persoane juridice individuale care desfășoară activități imobiliare privind locuințe sociale și a asociațiilor cooperatiste persoane juridice individuale care desfășoară activități imobiliare privind locuințe, precum și activități legate de dezvoltarea de de construcții. Activitățile economice relevante ale debitorului sunt specificate printr-o trimitere la clasificarea statistică a activităților economice din Uniune, prevăzută în Regulamentul (CE) nr. 1893/2006 ⁽⁷⁾.

Măsura se va aplica pe bază individuală și consolidată.

II. Aplicarea prin reciprocitate

3. Se recomandă autorităților relevante să aplice prin reciprocitate măsura daneză tuturor tipurilor de expuneri situate în Danemarca față de societăți nefinanciare angajate în activități economice specifice, care sunt determinate după cum urmează: «Activități imobiliare» în conformitate cu codul NACE ⁽⁸⁾ «L», cu excepția asociațiilor persoane juridice individuale care desfășoară activități imobiliare privind locuințe sociale și a asociațiilor cooperatiste persoane juridice individuale care desfășoară activități imobiliare privind locuințe, și «Dezvoltarea proiectelor de construcții» (41.1) în conformitate cu codul NACE «F».
4. În urma solicitării Ministerului Industriei, Întreprinderilor și Afacerilor Financiare din Danemarca, se recomandă autorităților relevante să aplice prin reciprocitate măsura daneză prin aplicarea acesteia pe bază individuală și consolidată.
5. În cazul în care în jurisdicția lor nu este disponibilă aceeași măsură de politică macroprudențială, se recomandă autorităților relevante să aplice, după consultarea CERS, o măsură de politică macroprudențială disponibilă în jurisdicția lor care are efectul cel mai apropiat de cel al măsurii recomandate în vederea aplicării prin reciprocitate, incluzând adoptarea măsurilor și competențelor de supraveghere prevăzute în titlul VII capitolul 2 secțiunea IV din Directiva 2013/36/UE.
6. Se recomandă autorităților relevante să se asigure că măsura aplicată prin reciprocitate este aplicabilă și este respectată de la 30 iunie 2024.

III. Prag de semnificație

7. Măsura este completată de un prag de semnificație specific instituțiilor bazat pe expunerile localizate în Danemarca pentru a direcționa aplicarea potențială a principiului *de minimis* de către autoritățile relevante care aplică prin reciprocitate această măsură. Instituțiile de credit pot fi exceptate de la cerința privind rata amortizorului de risc sistemic sectorial atât timp cât expunerile lor sectoriale relevante nu depășesc 200 de milioane EUR, ceea ce corespunde unui procent de aproximativ 0,3 % din totalul expunerilor față de societăți din sectorul tranzacțiilor imobiliare din Danemarca.
8. În conformitate cu secțiunea 2.2.1 din Recomandarea CERS/2015/2, pragul de semnificație de 200 de milioane EUR este un nivel maxim recomandat al pragului. Prin urmare, autoritățile relevante au posibilitatea ca, în loc să aplice pragul recomandat, să stabilească un prag inferior pentru jurisdicțiile lor, dacă este cazul, sau să aplice măsura prin reciprocitate fără un prag de semnificație. Atunci când stabilesc pragul de semnificație, autoritățile relevante ar trebui să ia în considerare expunerea furnizorului individual de servicii financiare la riscul macroprudențial identificat în Danemarca și să evalueze dacă acesta poate fi considerat nesemnificativ.
9. În cazul în care nu există instituții de credit autorizate în statele membre care să aibă expuneri semnificative în Danemarca, autoritățile relevante din statele membre în cauză pot decide, în conformitate cu secțiunea 2.2.1 din Recomandarea CERS/2015/2, să nu aplice prin reciprocitate măsurile daneze. În acest caz, autoritățile relevante ar trebui să monitorizeze caracterul semnificativ al expunerilor, fiindu-le recomandat să aplice prin reciprocitate măsurile daneze atunci când o instituție de credit depășește pragurile de semnificație respective.”

⁽⁷⁾ Determinarea subseturilor specifice de expuneri sectoriale cărora li se va aplica SyRB se bazează pe Ghidul ABE privind subseturile adecvate de expuneri sectoriale cărora autoritățile competente sau desemnate le pot aplica un amortizor de risc sistemic în conformitate cu articolul 133 alineatul (5) litera (f) din Directiva 2013/36/UE (EBA-GL-2020-13), disponibil pe website-ul ABE la adresa: www.eba.europa.eu

⁽⁸⁾ NACE Rev.2, Nomenclatorul statistic al activităților economice în Comunitatea Europeană, Regulamentul (CE) nr. 1893/2006.